

Center for Dokumentation
og Indsats mod Ekstremisme

Ekstrem islamisme online

Aktuelle tendenser og tidlig forebyggelse

December 2024

© 2024 Udlændingestyrelsen

Center for Dokumentation og Indsats mod Ekstremisme
Udlændingestyrelsen

Farimagsvej 51A
4700 Næstved
Danmark

Tlf.: 72 14 27 00

Stoekstremisme.dk

December 2024

Alle rettigheder tilhører Udlændingestyrelsen
Udgivelsen kan frit hentes på stoekstremisme.dk

Udlændingestyrelsens udgivelser kan frit citeres med tydelig kildeangivelse

Layout: Stibo Grafisk A/S

Indhold

Indhold.....	3
Introduktion	4
Metode	5
Kommunikationsformer blandt ekstreme islamistiske miljøer	6
Ekstrem-islamistisk onlineindhold	8
Implikationer for forebyggelse: en opsummering	12
Referencer	14

Introduktion

I denne rapport giver Center for Dokumentation og Indsats mod Ekstremisme (CDE) indsigt i, hvad der aktuelt kendetegner ekstrem islamisme online, og hvad det har af implikationer for forebyggelsesområdet. Formålet med rapporten er at bidrage med konkret og anvendelig viden, der på forskellige måder kan indgå i det lokale forebyggelsesarbejde og i arbejdet hos andre relevante myndigheder.

Rapporten indeholder mere specifikt en gennemgang af aktuelle tendenser i kommunikationsformer og det onlineindhold, ekstreme islamistiske miljøer har delt på deres offentlige onlinekommunikationskanaler over de seneste år. Rapporten er en af CDE's publikationer relateret til forebyggelse af ekstremisme i Danmark og bygger på forskning inden for området. Rapporten fokuserer specifikt på viden, der er relevant for arbejdet med tidlig forebyggelse af ekstremisme, og placerer løbende sine punkter og pointer inden for den kontekst.

CDE er en statslig myndighed, der blandt andet dokumenterer og forebygger ekstremisme i Danmark, både nationalt, regionalt og lokalt. Som en del af CDE's arbejde med dokumentation og forebyggelse af ekstremisme følger centret ekstremistiske miljøer i Danmark – herunder blandt andet deres offentlige kommunikationskanaler online. CDE tilbyder specialiseret rådgivning inden for rapportens områder – herunder i forhold til lokale udfordringer med ekstremistiske miljøer, polarisering, antisemitisme m.v.ⁱ

Rapportens omdrejningspunkt er ekstrem islamisme. Ekstremisme betegner her grupper, organisationer og/eller løse netværk, som begår eller søger at legitimere vold eller andre ulovlige handlinger med henvisning til samfundsforhold, de er utilfredse medⁱⁱ. Ekstrem islamisme er af CDE defineret som en politisk ideologi, som søges legitimeret gennem bestemte fortolkninger af religiøse tekster. Tilhængerne kæmper for en revolutionær ændring af den eksisterende verdensorden og i nogle tilfælde for at etablere en strengt reguleret islamisk stat. Ekstrem islamisme i Danmark er ofte knyttet til og påvirkes i høj grad af voldelige konflikter i andre landeⁱⁱⁱ.

---

i Læs mere om Center for Dokumentation og Indsats mod Ekstremisme på stopekestremisme.dk og us.dk.

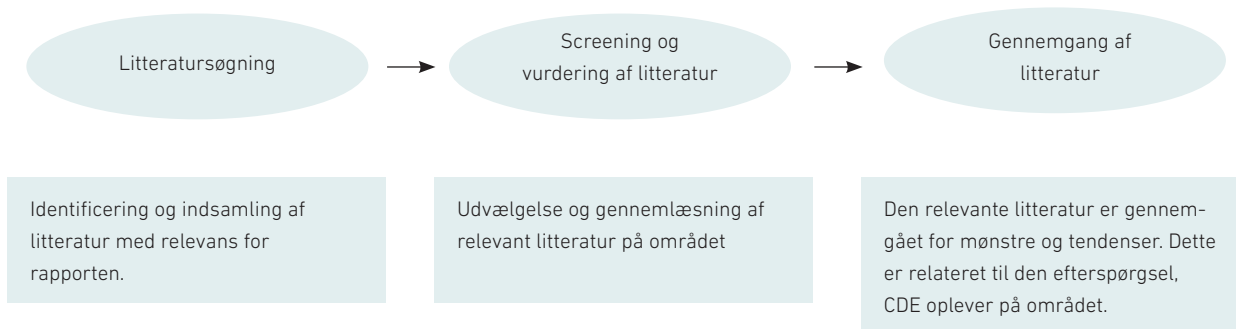
ii 'Ekstremisme' defineres efter den nationale handlingsplan, "Forebyggelse og Bekæmpelse af Ekstremisme og Radikalisering", fra 2016, [url](#). Se også den nationale handlingsplan for nærmere begrebsafklaring.

iii For yderligere viden om ekstrem islamisme, se CDE's hjemmeside, stopekestremisme.dk.

Metode

Rapporten bygger på nyere forskning på området. Den metodiske fremgangsmåde er beskrevet i modellen nedenfor:

Den litteratur, der indgår i rapporten, er identificeret og indsamlet gennem en trestrengt søgetilgang: En litteratursøgning på tværs af databaser, der afdækker fremtrædende litteratur på området; en netværksøgning blandt forskere og eksperter på området, som har henvist til central litteratur, og en 'snowball-tilgang', hvor der med afsæt i indsamlet litteratur er identificeret yderligere litteratur.

Litteraturen er gennemgået en screenings- og vurderingsproces. I den indledende søgning er al litteratur screenet for relevans ud fra abstract eller resumé. I vurdering af litteraturen er der fokuseret på fire forskningskriterier: pålidelighed, gennemsigtighed, validitet og overførbarhed til en dansk kontekst^{iv}.

De typer af litteratur, der er inkluderet i rapporten, kan betegnes som følgende: Artikler udgivet i anerkendte tidsskrifter; publikationer udgivet af anerkendte forskningsinstitutioner eller lignende institutioner samt relevante rapporter, analyser og undersøgelser udgivet af NGO'er, konsulenthuse og lignende.

Nærværende rapport har været gennem intern og ekstern kvalitetssikring. Her er analyser og konklusioner blevet gennemgået og kvalitetssikret af Professor Lasse Lindekilde ved Aarhus Universitet. Dertil har rapporten været i høring hos Politiets Efterretningstjeneste.

---

^{iv} Se nærmere om metodiske forskningsprincipper se for eksempel: Bryman, Alan. 2012. *Social Research Methods*. Oxford University Press; Brinkman, Svend & Pedersen, Lene Tanggaard. 2015. *Kvalitativ metode*, Hans Reitzels Forlag.

Kommunikationsformer blandt ekstreme islamistiske miljøer

Ekstreme islamistiske miljøer bruger især onlineplatforme til at rekruttere og sprede propaganda:

Det ekstreme islamistiske miljø i Danmark findes hovedsageligt i og omkring de største danske byer. Fælles for det danske, ekstreme islamistiske miljø er imidlertid, at miljøet de seneste mange år især har rekrutteret og spredt propaganda online – særligt på sociale medier¹. Internettet og de sociale medier har skabt en social virkelighed, hvor brugere kan interagere med hinanden på nye måder og potentielt skabe nye former for fællesskaber – og ikke mindst dele viden i et hidtil uset omfang². I Danmark er 91 pct. af befolkningen på sociale medier – herunder 100 pct. af de unge 16-19-årige, hvor fire ud af fem har profiler på mindst fire sociale medie-tjenester³. Det ekstreme islamistiske miljøes spredning af ideologisk, religiøst og politisk verdenssyn såvel som rekruttering hertil er på den måde hverken afgrænset til specifikke områder eller bestemte byer. Og bekymringer med elementer af online radikaliserings udfordrer i stigende grad, når man spørger danske fagprofessionelle, der arbejder med forebyggelse af ekstremisme⁴.

Ekstreme islamistiske miljøer henvender sig især til unge: Den ekstremistiske propaganda, der deles online i dag, er generelt skræddersyet til sociale medier og til at indgå i de trends og kommunikationsformer, som er populære her⁵. Som eksempel anvender ekstremistiske miljøer populære memes^v og aktuelle hashtags, der gør, at indholdet når bredt ud⁶. Hermed kommer de ekstremistiske miljøer nemt i kontakt med de unge, der lever store dele af deres liv online⁷. Mange miljøer tilpasser også konstant deres propaganda til de nyeste sociale medieplatforme, og de når hermed også ud til de *helt* unge, som ofte findes her⁸. Sociale medieplatforme har udviklet sig væsentligt de seneste ti år og indeholder i dag stærke, veludviklede anbefalingsalgoritmer^{vi}, der konstant tilbyder indhold, som ligner eller på andre måder lægger sig i forlængelse af det indhold, brugeren tidligere har set eller søgt efter online⁹. Med fremkomsten af sociale medier og dertilhørende algoritmer er problematisk onlineindhold, som engang var begrænset til krypterede nichefora med få følgere, generelt blevet mere tilgængeligt og udbredt¹⁰. Og yngre og mere forskelligartede målgrupper finder i dag veje ind i ekstremistiske online-miljøer på sociale medier¹¹.

---

v Et 'meme' er et fænomen på internettet. Et meme består typisk af et billede og et stykke tekst over og/eller under billedet. Det særlige ved memet er samspillet mellem billede og tekst, som ironisk, sarkastisk eller på symbolske måder formidler et budskab. Memes kan være sjove og opfindsomme – men de kan også være grove og hadfulde (Red Barnet, 2023). For nærmere om memes se for eksempel: Lindekilde, Lasse & Jesper Rasmussen. 2022: "Had, humor og bystander-reaktioner: danske unges reaktioner på politisk hadfulde memes", *Politica* 54 (2): 170-203, [url](#).

vi Anbefalingsalgoritmer eller recommender systems er algoritmer, der forsøger at forudsige, hvad brugere vil synes om, baseret på deres tidligere adfærd og præferencer, [url](#)

Ekstreme islamistiske onlinefora kan potentielt fungere som ekkokamre: For et højt antal – herunder især unge – er sociale medier i dag det sted, hvor de får deres nyheder¹². For dem, der følger ekstreme islamistiske miljøer online, kan de dertilhørende profiler imidlertid fungere som et ekkokammer^{vii}, hvor specifikke narrativer eller opfattelser af verden normaliseres eller forstærkes¹³. Det er kendetegnende for de ekstreme islamistiske onlineprofiler, at et relativt sort-hvidt verdenssyn udbredes, imens online-følgere overvejende møder ligesindede og sjældent udfordres på meninger og positioner¹⁴. Internettet giver også et rum, hvor man relativt anonymt kan udtrykke stærkt ekstremistiske holdninger uden at opleve negative sociale konsekvenser, hvilket kan være med til at styrke og bekræfte den enkelte i sin verdensopfattelse¹⁵. Og selvom onlineradikalisering ikke nødvendigvis indebærer nye og særskilte radikaliseringsfaktorer og -mekanismer, kan ekstremistiske virtuelle ekkorum medvirke til at accelerere og intensivere et radikaliseringsforløb¹⁶.

Ekstremistisk indhold spredes også i gaming: Ekstremistisk propaganda spredes også i stigende grad på online gamingplatforme¹⁷. Det betyder, at unge også eksponeres for ekstremt onlineindhold som hadefulde symboler, polariserende verdenssyn og stærke fjendebilleder, når de gamer¹⁸. Undersøgelser viser mere specifikt, at et højt antal unge har oplevet ekstremt indhold som antisemitisme i gaming eller på kommunikationsplatforme som Discord, Telegram og Reddit i forbindelse med gaming¹⁹. Denne udvikling er problematisk, fordi ekstremt indhold også kan normaliseres i en gamingverden, hvor deling af grænseoverskridende onlineindhold kan opleves som noget, der giver status²⁰. Ekstreme miljøer anvender også gamingverdenen som rekrutteringsarena - både via in-game chat i selve gamingsituationen og på gaming- og kommunikationsplatforme som Discord, Telegram og Reddit²¹.

Åbne onlineplatforme er også en prioriteret kommunikationsarena: Forebyggelsesområdet har længe talt om ekstremistiske miljøers brug af *dark web* og lukkede, krypterede onlinefora, hvor indholdet kun er tilgængeligt for følgere med adgang. På de åbne sociale medieprofiler kan ekstremistiske miljøer imidlertid nå ud til et stort online-publikum med deres propaganda²². Åbne onlineplatforme, hvor indholdet er tilgængeligt for enhver, er derfor også en prioriteret platform blandt aktuelle ekstremistiske miljøer²³. Krypterede besked-apps som Telegram og Discord bruges fortsat, især til at danne lukkede fællesskaber for dem, der allerede er blevet interesserede eller engagerede via mere åbne sociale medier²⁴. Her kan grupper kommunikere i et mere fortroligt rum²⁵. Denne proces sker ofte parallelt og på flere platforme, hvilket kan gøre forebyggelsesarbejdet udfordrende²⁶.

---

vii Et forum for meningsudveksling hvor alle mener det samme, og man derfor kun bliver præsenteret for holdninger der er identiske med ens egne, Den Danske Ordbog, *ekkokammer*, [url](#).

Ekstrem-islamistisk onlineindhold

Ekstreme islamistiske miljøer er igen mere aktive online og med flere fællestræk i propa-

ganda: I et tilbageblik på det seneste årti har særligt krigen i Syrien/Irak spillet en stor rolle i det ekstreme islamistiske miljø i Danmark²⁷. Fra en periode karakteriseret ved ideologisk homogenitet og begyndende organisering skabte krigen i Syrien/Irak en større fragmentering i det ekstreme islamistiske miljø i Danmark²⁸: Et relativt højt antal af dem, der udgjorde det ekstreme islamistiske miljø i Danmark, tilsluttede sig på forskellige måder konfliktzonen, og Islamisk Stats brud med al-Qaida skabte uenighed og splittelse blandt dem, der blev tilbage i Danmark²⁹. Hermed var det ekstreme islamistiske miljø i Danmark langt mindre i synlighed og sammenhængskraft. Det kan imidlertid have ændret sig i løbet af det seneste år. Ifølge forskningen forener internationale krige og konflikter ekstreme islamistiske miljøer. Særligt efter Hamas' angreb på Israel den 7. oktober 2023 har internationale ekstremistiske organisationer centreret deres onlineindhold omkring situationen i Palæstina og Israel, og onlineindholdet har aktuelt flere fællestræk i dagsorden og budskab³⁰.

Militante budskaber er få i den aktuelle danske propaganda men stærke i den internationale:

Ser man på det onlineindhold, der blev delt af det ekstreme islamistiske miljø i Danmark under krigen i Syrien/Irak, bestod det i høj grad af eksplicite opfordringer til væbnet kamp³¹. Det har imidlertid ikke været tilfældet de seneste mange år, hvor propagandaen har været relativt rensset for militante budskaber³². Det kan skyldes dels lovstramninger på området og tech-giganter moderationspolitikker, dels en stigende sikkerhedsbevidsthed i virtuelle ekstremistiske miljøer³³. Men ser man på den propaganda, der aktuelt deles af internationale, ekstremistiske organisationer på deres online kommunikationskanaler, indeholder den militante budskaber- herunder opfordringer til angreb på jøder, lande, der er allieret med Israel, og Vesten mere generelt³⁴.

Ekstremistisk onlineindhold er 'kodet' ved brug af interne symboler og indforstået sprog: Det militante budskab i det indhold, der spredes online af ekstremistiske miljøer i dag, kan være svært at genkende eller identificere³⁵. Det skyldes, at den propaganda, ekstremistiske miljøer spreder på sociale medier i dag, er 'kodet' på en måde, hvor indholdets budskab er gjort subtilt og/eller implicit ved brug af interne symboler og indforstået sprog³⁶. Kodet tekst og illustrationer er ifølge forskningen den primære måde, hvorpå aktuelt ekstremistisk indhold bliver kommunikeret og distribueret, fordi kodet indhold i højere grad kan undgå tech-giganter indholdsmoderation og dermed blive længere på de forskellige sociale medieplatforme³⁷.

Ekstrem-islamistisk onlinepropaganda består imidlertid også af 'awful but lawful'-indhold:

Det onlineindhold, de ekstreme islamistiske miljøer spreder på deres offentlige sociale medieplatforme, er imidlertid også meget andet end militant eller på andre måder i strid med loven. Store dele af det indhold, det ekstreme islamistiske miljø aktuelt deler her, kan betegnes som *borderline* indhold, eller hvad forskningen beskriver som 'awful but lawful' eller 'legal but harmful'³⁸. Det betyder kort sagt, at indholdet ikke er eksplicit voldeligt eller voldsopfordrende og derfor ikke fjernes

ud fra tech-giganters lovmæssige restriktioner og moderationspolitikker³⁹. Hermed kan også borderline indhold blive længere på de sociale medier⁴⁰. Borderline indhold bygger imidlertid ofte på de samme narrativer som det militante indhold, herunder stærke fjendebilleder, antidemokratiske værdier og i nogle tilfælde også hadtale⁴¹. Og på trods af, at onlineindholdet ikke har åbenlyse militante budskaber, kan det stadig beskrives som problematisk. Borderline indhold har også i høj grad en polariserende effekt og kan fungere som vej ind i ekstremistiske miljøer, fordi sort-hvide verdenssyn, problematiske ytringer og hadtale normaliseres her⁴².

Ironi, sarkasme og humor bruges i onlineindhold til at undgå takedowns og til at kommunikere strategisk: En af måderne hvorpå stærke fjendebilleder, antidemokratiske værdier og hadtale normaliseres i onlineindhold kan være ved brug af ironi, sarkasme og humor. Når de ekstreme islamistiske miljøer anvender ironi, sarkasme og humor i deres indhold, bliver indholdet også svært at genkende og afkode for tech-giganters AI, og hermed går indholdet potentielt også under radaren på modereringen af, hvad der kan deles på sociale medier⁴³. De fleste kan genkende ekstremistisk propaganda, når det følges af et hagekors eller Islamisk Stats flag, men det er mere vanskeligt, når det hadefulde budskab er præsenteret som et humoristisk meme⁴⁴. Interne symboler og indforstået sprog – såvel som ironi og sarkasme – er også en kommunikationsform, som kan bidrage til følelsen af tilhørsforhold og sammenhold, fordi kun de, der kender miljøet og dets kodeks, kan afkode indholdet⁴⁵. Denne strategiske kommunikationsform kaldes for *dog whistling*, netop fordi de skjulte budskaber kun lader sig afkode af de indviede⁴⁶. At for eksempel hadefulde budskaber ikke er åbenlyse i det aktuelle indhold, gør omvendt også indholdet attraktivt for flere udefra, fordi det kan fremstå mere tilforladeligt, og det ekstreme islamistiske miljø når derved ud til flere med deres online-propaganda⁴⁷.

Det ekstreme islamistiske miljø anvender Hamas-Israel krigen til radikaliserings og rekruttering: Krige og konflikter i og omkring Mellempøsten har længe været en del af den ekstreme islamistiske propaganda og bliver blandt andet anvendt til at radikaliseres og rekrutteres til miljøet⁴⁸. Hamas' terrorangreb den 7. oktober 2023 og den efterfølgende israelske militære reaktion har imidlertid skabt et fornyet fokus på Israel-Palæstina konflikten⁴⁹. Konflikten anvendes i den ekstreme islamistiske propaganda til at optegne stærke fjendebilleder – herunder i forhold til jøder, lande allieret med Israel og Vesten mere generelt. Konflikten anvendes også til at skabe synlighed omkring ideologiske, religiøse og politiske ståsteder⁵⁰.

Få tilfælde af eksplicit støtte til internationale terrororganisationer: Under de første år af krigen i Syrien erklærede dele af det ekstreme islamistiske miljø i Danmark eksplicit støtte til flere internationale organisationer på EU's liste over terrororganisationer som eksempelvis Hamas, Islamisk Stat, al-Qaida og subgrupperinger herunder⁵¹. Støtten blev ikke kun tilkendegivet på krypterede eller lukkede onlineplatforme men også på det ekstreme islamistiske miljøes offentlige profiler, tilgængeligt for enhver⁵². Her delte det ekstreme islamistiske miljø i Danmark også propaganda produceret af internationale terrororganisationer⁵³. Den eksplicite støtte til og propaganda fra velkendte internationale terrororganisationer findes imidlertid kun i meget begrænset omfang, når

man ser på offentlige sociale medieprofiler tilhørende ekstreme islamistiske miljøer i Danmark og Vesten i dag⁵⁴. Og den propaganda, der deles af de danske, ekstremistiske miljøer har de seneste mange år også været centreret omkring en national kontekst – herunder især danske politiske initiativer og en oplevet hetz imod muslimer og islam i Danmark⁵⁵.

Antimyndighedsbudskaber er centrale i ekstrem-islamistisk onlinepropaganda: Ligesom det er tilfældet ved højreekstremisme⁵⁶, er ekstrem islamisme også kendetegnet ved et betydeligt element af antimyndighedsoverbevisninger⁵⁷. Det kan eksempelvis komme til udtryk ved opfordringer til modstand mod eller bekæmpelse af staten⁵⁸. Det kan også komme til udtryk i antidemokratisk indhold, der udtrykker had til eller antipati mod demokrati som styreform eller aktivt opfordrer til ikke at deltage i demokratiske processer⁵⁹. Og mens der er forskelle i budskaberne, argumenterer ekstrem-islamistisk propaganda generelt for en revolutionerende ændring af den eksisterende verdensorden og i nogle tilfælde for at etablere en strengt reguleret islamisk stat⁶⁰.

Antisemitisme og konspiratoriske rammefortællinger er en del af det ekstremistiske onlineindhold: Antisemitiske^{viii} ytringer og andre former for racistisk hadtale udvikler og udbreder sig i disse år på nye måder gennem sociale medier og på online gamingplatforme⁶¹ – også i en dansk kontekst⁶². Forskningen peger også på en tendens til en større grad af normalisering af antisemitisme særligt gennem sociale medier⁶³. Dele af det antisemitiske og ekstremistiske onlineindhold er endvidere omgivet af konspiratoriske rammefortællinger⁶⁴. Covid-19-pandemien har resulteret i en stigning i både antallet af mennesker, der tror på konspirationsteorier^{ix}, og mængden af konspirationsindhold, der flourerer på sociale medier⁶⁵. De konspiratoriske rammefortællinger ses især i indhold relateret til jøder eller jødedom, der ofte bygger på negative stereotyper om jøders magt og privilegier⁶⁶. I en dansk sammenhæng findes eksempelvis fortællingen om, at der findes en global, jødisk sammensværgelse, eller fortællinger om, at jøder kontrollerer den danske regering⁶⁷. Antisemitiske ideer er i løbet af de sidste år blevet spredt og camoufleret i mere moderne, visuelle memes og i online subkulturer⁶⁸. Antisemitiske narrativer fastholdes og forstærkes samtidig gennem aktuelle udenrigspolitiske begivenheder som for eksempel krigen mellem Israel og Hamas⁶⁹. Og sociale medier har givet konspiratoriske fællesskaber og ekstremistiske miljøer mulighed for at **rebrande** nogle af de oprindelige antisemitiske ideer og skræddersy dem til den aktuelle politiske situation på en visuelt tiltalende måde, og i nogle tilfælde med opfattet humor eller satire for at få dem til at virke mere legitime eller for at tiltrække unge mennesker⁷⁰.

---

viii Antisemitisme er en fællesbetegnelse for en bestemt opfattelse af jøder, der kan udtrykkes som had mod jøder. Retoriske og fysiske former for antisemitisme rettes mod jødiske og ikke-jødiske enkeltpersoner og/eller deres ejendom samt institutioner og religiøse samlingssteder, der tilhører jødiske samfund (IHRA 2022).

ix Konspirationsteori er en fællesbetegnelse for forestillinger om, at en begivenhed, et fænomen eller en samfundsorden er resultatet af en sammensværgelse fra skjulte kræfter og netværk. Der optegnes ofte et tydeligt fjendebillede af, hvem disse skjulte aktører er, og hvordan sammensværgelsen har til formål at underminere eller skade den gruppe, konspirationsteoretikeren føler sig som en del af. Den Store Danske, *konspirationsteori*, [url](#). Se også Petersen, Kit Stender & Peters, Rikke. 2020: Kortlægning af viden om forebyggelse af ekstremisme online blandt børn og unge, 19ff, [url](#).

Dele af ekstremistisk onlineindhold på SoMe ligner visuelt noget fra gaming-verdenen: Det indhold, som ekstreme islamistiske miljøer deler på sine sociale medie-profiler, er i flere tilfælde gamificeret⁷¹. Det betyder, at det ekstreme islamistiske miljø anvender gamingverdenens layout og brug af symboler i det indhold, de deler på TikTok, Instagram eller YouTube etc.⁷². Det kan som eksempel være korancitater om væbnet jihad^x skrevet på billeder af kampscener fra velkendte skydespil som 'Call of Duty', 'Counter-Strike' eller 'Battlefield'⁷³. Det kan også være YouTube-videoer fra krigs- og konfliktområder som Gaza, hvor optagelser fra frontzonen er optaget som en *first person shooter* (FPS)^{xi}.

---

x Jihadforståelser spænder bredt fra en indadvendt spirituel kamp for at opnå den rette tro gennem ord og gerninger til individuel eller militær kamp for at fremme og forsvare islam. Begrebet skal i denne sammenhæng forstås som væbnet kamp mod fjender af islam. For nærmere om jihadbegrebets forskellige betydninger se for eksempel Peters, Rudolph. 2004: *Jihad i klassisk og moderne islam*. København: Forlaget Vandkunsten.

xi FPS er en type skydespil, hvor den, der gamer, oplever bekæmpelsen af fjenden fra et første-persons-perspektiv. Det betyder i rapportens sammenhæng, at de, der ser krigsvideoerne delt af det ekstreme islamistiske miljø, oplever krigen direkte gennem øjnene på den, der i videoen fører våbnet. For nærmere se også Tech Against Terrorism. 2023: "Gaming & Extremism: Identity Fusion", [url](#).

Implikationer for forebyggelse: en opsummering

I forebyggelsesindsatsen i Danmark har man længe været opmærksom på den stigende rolle, som internettet og fællesskaber online har fået i relation til radikaliserings og ekstremisme⁷⁴. Ifølge forskningen sker radikaliserings imidlertid i endnu højere grad end tidligere online⁷⁵, og det er vigtigt at holde sig opdateret på viden herom - og implikationer for forebyggelse.

Rapportens første del omhandler aktuelle tendenser i kommunikationsformer blandt ekstremistiske miljøer, og den peger opsummerende på, at ekstreme islamistiske miljøer i høj grad bruger onlineplatforme til at rekruttere og sprede propaganda, og at ekstreme islamistiske miljøer især henvender sig til unge. Første del af rapporten peger også på, at ekstremistiske onlinefora potentielt kan fungere som ekkokamre, og at ekstremistisk indhold også spredes i online gaming. Rapporten fremsætter også mere specifikt, at sociale medieplatforme, hvor indholdet er tilgængeligt for enhver, er en prioriteret platform blandt aktuelle ekstremistiske miljøer⁷⁶.

Rapportens anden del omhandler aktuelle tendenser i ekstremistisk onlineindhold, og den viser opsummerende, at imens militante budskaber er til stede i den ekstreme islamistiske onlinepropaganda i dag, består den også i høj grad af interne symboler og indforstået sprog såvel som 'awful but lawful'-indhold. Ironi, sarkasme og humor bruges især her til at undgå *takedowns* og til at kommunikere strategisk, og det kan bevirke, at problematiske ytringer og stærke fjendebilleder normaliseres⁷⁷. Den ekstreme islamistiske propaganda omhandler også Hamas-Israel krigen - og antimyndighedsbudskaber, antisemitisme og konspiratoriske rammefortællinger er en central del af det ekstreme islamistiske onlineindhold. Det er samlet set relevant for det forebyggende arbejde, fordi vi fra forskningen ved, at stærke følelser som had, vrede, afmagt og skam er blandt de mest effektive rekrutteringsredskaber og primære drivkræfter ind i ekstremistiske miljøer⁷⁸. Fra et forebyggelsesperspektiv er det også en vigtig pointe, at det indhold, der aktuelt deles på sociale medier om krigen mellem Israel og Hamas, er meget voldsomt. Det består eksempelvis af billeder af brutal hungersnød, live-streaminger af altødelæggende angreb og videoer af døende børn i konfliktzonerne⁷⁹. Og ifølge forskningen kan 'online-tilskuere' på sociale medier udvikle angst-lignende symptomer og symptomer på post-traumatisk stress syndrom (PTSD), hvis de gentagne gange eksponeres for voldsomme eller meget foruroligende videoer eller krigsbilleder - selv når krigen foregår langt fra det land, man bor i⁸⁰.

Af særlig relevans for nærværende rapport, eksisterer der imidlertid ikke en modsætning mellem online radikaliserings og radikaliserings uden for internettet, og de fleste af dem, der hører til et ekstremistisk miljø, er engagerede både på og uden for internettet⁸¹. Dertil kommer, at 'onlineradikaliserings' i virtuelle fællesskaber hverken indebærer nye eller særskilte faktorer eller mekanismer sammenlignet med radikaliserings i fysiske fællesskaber⁸². Imens aktuelle tendenser forudsætter en viden om og opmærksomhed omkring radikaliserings og rekrutterings online, betyder det altså ikke en nytænkning af det eksisterende forebyggelsesarbejde. Forskningen anbefaler blandt andet

vedblivende vidensopkvalificering af fagprofessionelle^{xii}, en åben dialog med borger om onlineliv og -risikoadfærd og en facilitering af meningsfulde fællesskaber som alternativ til ekstremistiske onlinemiljøer⁸³.

I denne rapport præsenterede Center for Dokumentation og Indsats mod Ekstremisme (CDE) aktuelle tendenser i online-propaganda delt af ekstreme islamistiske miljøer.

CDE tilbyder specialiseret rådgivning på rapportens emner såvel som opkvalificering og redskaber for at understøtte håndteringen af lokale udfordringer med ekstremisme og polarisering. CDE rådgiver også om udvikling og gennemførelse af beredskaber og handlingsplaner for at forebygge ekstremisme. CDE kan kontaktes på mail ekstremisme@us.dk eller telefon 72 14 27 00.

CDE tilbyder også mere viden om emner som ekstrem islamisme, højreekstremisme, antisemitisme og forebyggelse, blandt andet via podcasts, videoer og rapporter. Find den viden på stopekstremisme.dk.

CDE er endvidere ansvarlig for at undersøge, om personer og organisationer bør indstilles til to offentlige sanktionslister; den nationale sanktionsliste samt forbudslisten mod modtagelse af donationer. Find mere herom på us.dk

---

xii Læs nærmere og find CDE's opkvalificering- og rådgivningstilbud på stopekstremisme.dk

Referencer

- 1 Hamming, Tore. 2022: "Den danske jihadistiske bevægelse fra 2013-2021", i *Udfordringer relateret til salafisme og jihadi-salafisme i Danmark*, National Center for Forebyggelse af Ekstremisme, s. 83, [url](#); Jacobsen, Sara Jul. 2021: "Fra væbnet kamp til værdikamp", National Center for Forebyggelse af Ekstremisme, [url](#); Larsen, Malik & Ranstorp, Magnus. 2022: "Fem politikredses bekymringer for radikaliseret til militant islamisme", i *Udfordringer relateret til salafisme og jihadi-salafisme i Danmark*, National Center for Forebyggelse af Ekstremisme, s. 110ff, [url](#); Jacobsen, Sara Jul. 2020: *Kvindespecifik jihadpropaganda - Subjektspositioner, motiveringsnarrativer og mobiliseringspotentiale*. Ph.d.-afhandling, Roskilde Universitet, [url](#).
- 2 Center for Dokumentation og Indsats mod Ekstremisme. 2020: "Nye tendenser inden for ekstremisme online", [url](#); Center for Dokumentation og Indsats mod Ekstremisme. 2020: "Kortlægning af viden om forebyggelse af ekstremisme online blandt børn og unge", [url](#); Lindekilde, Lasse & Jesper Rasmussen. 2022: "Had, humor og bystander-reaktioner: danske unges reaktioner på politisk hadefulde memes", *Politica* 54 (2): 170-203; [url](#); Bor, Alexander & Petersen, Michael Bang. 2021: "The psychology of online political hostility: A comprehensive, cross-national test of the mismatch hypothesis". *The American Political Science Review* 116 (1): 1-18, [url](#).
- 3 Danmarks Statistik. 2023: "It-anvendelse i befolkningen 2023. Brug af sociale medier", [url](#); Danmarks Statistik. 2024: "Nyt fra Danmarks Statistik", [url](#).
- 4 Larsen, Malik & Ranstorp, Magnus. 2022: "Fem politikredses bekymringer for radikaliseret til militant islamisme", i *Udfordringer relateret til salafisme og jihadi-salafisme i Danmark*, National Center for Forebyggelse af Ekstremisme, s. 110ff, [url](#); Center for Dokumentation og Indsats mod Ekstremisme. 2023: Status på forebyggelse af ekstremisme i de danske kommuner 2021-2022, 34, [url](#).
- 5 Tech Against Terrorism. 2023: "Going Mainstream: The Role of the Internet in Mainstreaming Extremist Ideas", [url](#); Ebner, Julia. 2023: *Going Mainstream: How extremists are taking over*, Bonnier Books Ltd; Tech Against Terrorism, 2023: "Extremist Memes: The Dark Side of Internet Culture", [url](#); Lindekilde, Lasse & Jesper Rasmussen. 2022: "Had, humor og bystander-reaktioner: danske unges reaktioner på politisk hadefulde memes", *Politica* 54 (2): 170-203, [url](#); Askanius, Tina. 2021: "On frogs, monkeys, and execution memes: Exploring the humor-hate nexus at the intersection of neo-Nazi and Alt-Right movements in Sweden", *Television & New Media* 22 (2): 147-165, [url](#).
- 6 Tech Against Terrorism. 2023: "Extremist Memes: The Dark Side of Internet Culture", [url](#); Tech Against Terrorism. 2023: "Going Mainstream: The Role of the Internet in Mainstreaming Extremist Ideas", [url](#); Askanius, Tina. 2021: "On frogs, monkeys, and execution memes: Exploring the humor-hate nexus at the intersection of neo-Nazi and Alt-Right movements in Sweden", *Television & New Media* 22 (2): 147-165, [url](#).
- 7 Tech Against Terrorism. 2023: "Extremist Memes: The Dark Side of Internet Culture", [url](#); Tech Against Terrorism. 2023: "Going Mainstream: The Role of the Internet in Mainstreaming Extremist Ideas", [url](#).
- 8 Tech Against Terrorism. 2023: "Going Mainstream: The Role of the Internet in Mainstreaming Extremist Ideas", [url](#); Ebner, Julia. 2023: *Going Mainstream: How extremists are taking over*, Bonnier Books Ltd.
- 9 Tech Against Terrorism. 2023: "Going Mainstream: The Role of the Internet in Mainstreaming Extremist Ideas", [url](#); Ebner, Julia. 2023: *Going Mainstream: How extremists are taking over*, Bonnier Books Ltd; Lindekilde, Lasse & Jesper Rasmussen. 2022: "Had, humor og bystander-reaktioner: danske unges reaktioner på politisk hadefulde memes", *Politica* 54 (2): 170-203, [url](#).
- 10 Tech Against Terrorism. 2023: "Going Mainstream: The Role of the Internet in Mainstreaming Extremist Ideas". Ebner, Julia. 2023: *Going Mainstream: How extremists are taking over*, Bonnier Books Ltd. Se også Lindekilde, Lasse & Jesper Rasmussen. 2022: "Had, humor og bystander-reaktioner: danske unges reaktioner på politisk hadefulde memes", *Politica* 54 (2): 170-203.
- 11 Tech Against Terrorism. 2023: "Going Mainstream: The Role of the Internet in Mainstreaming Extremist Ideas"; Ebner, Julia. 2023: *Going Mainstream: How extremists are taking over*, Bonnier Books Ltd.
- 12 58 pct. af befolkningen i aldersgruppen 16-24 år læser eller ser nyheder på sociale medier, Danmarks Statistik 2024, [url](#).
- 13 Tech Against Terrorism. 2024: The deplatforming debate, [url](#); NOU, 2024: *Felles innsats mot ekstremisme: Bedre vilkår for det forebyggende arbeidet*, 128, [url](#); Ebbrecht, Christopher & Peters, Rikke. 2024: "Radikale digitale liv - mekanismer i onlineradikalisering og perspektiver på forebyggelse". *Psyke & Logos*, 44 (2), 143-169, [url](#).

- 14 Tech Against Terrorism. 2024: The deplatforming debate, [url](#); NOU, 2024: *Felles innsats mot ekstremisme: Bedre vilkår for det forebyggende arbeidet*, 128, [url](#); Ebbrecht, Christopher & Peters, Rikke. 2024: "Radikale digitale liv - mekanismer i onlineradikalisering og perspektiver på forebyggelse". *Psyke & Logos*, 44 (2), 143-169, [url](#).
- 15 Lindekilde, Lasse & Jesper Rasmussen. 2022: "Had, humor og bystander-reaktioner: danske unges reaktioner på politisk hadefulde memes", *Politica* 54 (2): 170-203; Larsen, Chris Holmstad: "Politisk ekstremisme i Danmark" For Social- og Integrationsministeriet 2012, s. 18ff.
- 16 Ebbrecht, Christopher & Peters, Rikke. 2024: "Radikale digitale liv - mekanismer i onlineradikalisering og perspektiver på forebyggelse". *Psyke & Logos*, 44 (2), 143-169, [url](#).
- 17 Tech Against Terrorism. 2023: "Going Mainstream: The Role of the Internet in Mainstreaming Extremist Ideas"; Tech Against Terrorism, 2023: "Gaming & Extremism: Identity Fusion", [url](#). Se også Center for Dokumentation og Indsats mod Ekstremisme. 2024: Antisemitisme i gamingmiljøer, [url](#).
- 18 Tech Against Terrorism. 2023: "Gaming & Extremism: Identity Fusion", [url](#); Se også Center for Dokumentation og Indsats mod Ekstremisme. 2024: Antisemitisme i gamingmiljøer, [url](#).
- 19 Center for Dokumentation og Indsats mod Ekstremisme. 2024: Antisemitisme i gamingmiljøer, [url](#); Tech Against Terrorism. 2023: "Going Mainstream: The Role of the Internet in Mainstreaming Extremist Ideas"; Tech Against Terrorism. 2023: "Gaming & Extremism: Identity Fusion", [url](#).
- 20 Tech Against Terrorism. 2023: "Going Mainstream: The Role of the Internet in Mainstreaming Extremist Ideas". Center for Dokumentation og Indsats mod Ekstremisme, 2023: "Antisemitisme I gaming", [url](#).
- 21 Tech Against Terrorism. 2023: "Gaming & Extremism: Identity Fusion", [url](#); Tech Against Terrorism. 2023: "Going Mainstream: The Role of the Internet in Mainstreaming Extremist Ideas". Center for Dokumentation og Indsats mod Ekstremisme. 2023: "Antisemitisme I gaming", [url](#).
- 22 Tech against Terrorism. 2023: Sanitising Extremism: "Borderline Content" and Antisemitism Online, [url](#); Ebner, Julia. 2023: *Going Mainstream: How extremists are taking over*, Bonnier Books Ltd.
- 23 Tech Against Terrorism. 2023: "Going Mainstream: The Role of the Internet in Mainstreaming Extremist Ideas", [url](#); Tech Against Terrorism. 2024: HOPE Not Hate: Insights from Inside the Far-Right, [url](#); Tech Against Terrorism. 2023: Sanitising Extremism: "Borderline Content" and Antisemitism Online, [url](#);
- 24 Tech Against Terrorism. 2023: "Going Mainstream: The Role of the Internet in Mainstreaming Extremist Ideas", [url](#); Tech Against Terrorism. 2024: HOPE Not Hate: Insights from Inside the Far-Right, [url](#); Tech Against Terrorism. 2023: Sanitising Extremism: "Borderline Content" and Antisemitism Online, [url](#);
- 25 Tech Against Terrorism, 2023: "Going Mainstream: The Role of the Internet in Mainstreaming Extremist Ideas", [url](#); Tech Against Terrorism. 2024: HOPE Not Hate: Insights from Inside the Far-Right, [url](#); Tech Against Terrorism, 2023: "Gaming & Extremism: Identity Fusion", [url](#).
- 26 Tech Against Terrorism, 2023: "Going Mainstream: The Role of the Internet in Mainstreaming Extremist Ideas", [url](#); Tech Against Terrorism. 2024: HOPE Not Hate: Insights from Inside the Far-Right, [url](#); Tech Against Terrorism, 2023: "Gaming & Extremism: Identity Fusion", [url](#).
- 27 Hamming, Tore. 2022. "Den danske jihadistiske bevægelse fra 2013-2021", i *Udfordringer relateret til salafisme og jihadi-salafisme i Danmark*, National Center for Forebyggelse af Ekstremisme, s. 83ff, [url](#); Larsen, Malik & Ranstorp, Magnus. 2022. "Fem politikredses bekymringer for radikaliseret til militant islamisme", i *Udfordringer relateret til salafisme og jihadi-salafisme i Danmark*, National Center for Forebyggelse af Ekstremisme, s. 108ff, [url](#).
- 28 Hamming, Tore. 202. "Den danske jihadistiske bevægelse fra 2013-2021", i *Udfordringer relateret til salafisme og jihadi-salafisme i Danmark*, National Center for Forebyggelse af Ekstremisme, s. 83ff, [url](#).
- 29 Hamming, Tore. 2022: "Den danske jihadistiske bevægelse fra 2013-2021", i *Udfordringer relateret til salafisme og jihadi-salafisme i Danmark*, National Center for Forebyggelse af Ekstremisme, s. 83ff, [url](#). Se også Hemmingsen, Ann-Sophie. 2022. "Jihadi-Salafismens udvikling i Danmark fra 1980erne til 2013" i *Udfordringer relateret til salafisme og jihadi-salafisme i Danmark*, National Center for Forebyggelse af Ekstremisme, s. 62-74, [url](#).
- 30 The Institute for Strategic Dialogue. 2023: "Islamist groups unite around Israel attack, diverge on Hamas", [url](#); The Soufan Centre. 2024. Accelerating Hate: The Impact of the Israel-Hamas War on The Terrorist Threat Landscape on the West, [url](#); The Soufan Centre. 2024. Accelerating Hate: The Impact of October 7 on Terrorism and Political Violence in the West, [url](#).
- 31 Jacobsen, Sara Jul. 2022. "Fra væbnet kamp til værdikamp: Dansk salafi-propaganda i et 10 års perspektiv", National Center for Forebyggelse af Ekstremisme, s. 7-13, [url](#); Jacobsen, Sara Jul. 2020. *Kvindespecifik jihadpropaganda - Subjektspositioner, motiveringsnarrativer og mobiliseringspotentiale*, ph.d.-afhandling, Roskilde Universitet, 93-103, [url](#).
- 32 Jacobsen, Sara Jul. 2022. "Fra væbnet kamp til værdikamp: Dansk salafi-propaganda i et 10 års perspektiv", National Center for Forebyggelse af Ekstremisme, s. 13-16, [url](#).

- 33 Tech Against Terrorism. 2023: "Going Mainstream: The Role of the Internet in Mainstreaming Extremist Ideas", [url](#); Ebner, Julia. 2023: *Going Mainstream: How extremists are taking over*, Bonnier Books Ltd; Tech Against Terrorism. 2023: "Extremist Memes: The Dark Side of Internet Culture", [url](#); Tech Against Terrorism. 2023: "The Ethics of Content Moderation: Who Should Decide What We Say Online?", [url](#); NOU, 2024: *Felles innsats mot ekstremisme: Bedre vilkår for det forebyggende arbeidet*, [url](#).
- 34 The Institute for Strategic Dialogue. 2023: "Islamist groups unite around Israel attack, diverge on Hamas", [url](#); The Soufan Centre. 2024. Accelerating Hate: The Impact of the Israel-Hamas War on The Terrorist Threat Landscape on the West, [url](#); The Soufan Centre. 2024. Accelerating Hate: The Impact of October 7 on Terrorism and Political Violence in the West, [url](#).
- 35 Tech against Terrorism, 2023: "Sanitising Extremism: 'Borderline Content' and Antisemitism Online", [url](#); Lindekilde, Lasse & Jesper Rasmussen. 2022: "Had, humor og bystander-reaktioner: danske unges reaktioner på politisk hadefulde memes", *politica*, 54. årg., nr. 2, s. 170-203.
- 36 Tech against Terrorism. 2023: "Sanitising Extremism: 'Borderline Content' and Antisemitism Online", [url](#); Ebbrecht, Christopher & Peters, Rikke. 2024: "Radikale digitale liv - mekanismer i onlineradikalisering og perspektiver på forebygelse". *Psyke & Logos*, 44 (2), 148f, [url](#); Mogensen, Christian. & Rand, Stine. 2020: "Vrede unge mænd. Viden om ekstreme onlinefællesskaber". Center for Digital Pædagogik, [url](#).
- 37 Center for Dokumentation og Indsats mod Ekstremisme. 2023: "Kortlægning af international forskning i antisemitisme", s. 3-6, [url](#). Tech Against Terrorism. 2023: "Going Mainstream: The Role of the Internet in Mainstreaming Extremist Ideas", [url](#); Ebner, Julia. 2023: *Going Mainstream: How extremists are taking over*, Bonnier Books Ltd.
- 38 Tech Against Terrorism. 2023: "Sanitising Extremism: 'Borderline content' and antisemitism online", [url](#).
- 39 Tech Against Terrorism. 2023: "Sanitising Extremism: 'Borderline content' and antisemitism online", [url](#); Tech Against Terrorism. 2023: "Going Mainstream: The Role of the Internet in Mainstreaming Extremist Ideas", [url](#).
- 40 Tech Against Terrorism. 2023: "Sanitising Extremism: 'Borderline content' and antisemitism online", [url](#).
- 41 HOPE Not Hate: Insights from Inside the Far-Right, [url](#); Tech Against Terrorism, 2023: Sanitising Extremism: "Borderline Content" and Antisemitism Online, [url](#).
- 42 Tech Against Terrorism. 2023: "Sanitising Extremism: 'Borderline content' and antisemitism online", [url](#); Tech Against Terrorism, 2023: "Going Mainstream: The Role of the Internet in Mainstreaming Extremist Ideas", [url](#).
- 43 Tech against Terrorism. 2023: "Sanitising Extremism: 'Borderline Content' and Antisemitism Online", [url](#); Lindekilde, Lasse & Jesper Rasmussen. 2022: "Had, humor og bystander-reaktioner: danske unges reaktioner på politisk hadefulde memes", *Politica* 54 (2): 170-203.
- 44 Lindekilde, Lasse & Jesper Rasmussen, 2022: "Had, humor og bystander-reaktioner: danske unges reaktioner på politisk hadefulde memes", *Politica* 54 (2): 170-203.
- 45 Tech against Terrorism. 2023: "Sanitising Extremism: 'Borderline Content' and Antisemitism Online", [url](#); Ebbrecht, Christopher & Peters, Rikke. 2024: "Radikale digitale liv - mekanismer i onlineradikalisering og perspektiver på forebygelse". *Psyke & Logos*, 44 (2), 148f, [url](#); Mogensen, Christian. & Rand, Stine. 2020: "Vrede unge mænd. Viden om ekstreme onlinefællesskaber". Center for Digital Pædagogik, [url](#). Se også Petersen, Kit Stender & Peters, Rikke. 2020: "Kortlægning af viden om forebyggelse af ekstremisme online blandt børn og unge", 19ff, [url](#); Bjørge, Tore. 2028: "Høyreekstremisme i Norge : utviklingstrekk, konspirasjonsteorier og forebyggingsstrategier", Politihøgskolen, [url](#).
- 46 Askanius, Tina. 2021: "On frogs, monkeys, and execution memes: Exploring the humor-hate nexus at the intersection of neo-Nazi and Alt-Right movements in Sweden", *Television & New Media* 22 (2): 147-165, [url](#). Læs nærmere i "Kortlægning af international forskning i antisemitisme" af Center for Dokumentation og Indsats mod Ekstremisme. 2023:, s. 3-6, [url](#).
- 47 Tech against Terrorism. 2023: "Sanitising Extremism: 'Borderline Content' and Antisemitism Online", [url](#); Ebner, Julia. 2023: *Going Mainstream: How extremists are taking over*, Bonnier Books Ltd.
- 48 Hegghammer, Thomas. 2013: "Should I Stay or Should I Go? Explaining Variation in Western Jihadists' Choice between Domestic and Foreign Fighting." *American Political Science Review*, 107 (1): 1-15, [url](#); Jacobsen, Sara Jul. 2020: *Kvindespecifik jihadpropaganda - Subjektspositioner, motiveringsnarrativer og mobiliseringspotentiale*, ph.d.-afhandling, Roskilde Universitet, s. 94ff; 120ff, [url](#); ", The Institute for Strategic Dialogue. 2023: "Islamist groups unite around Israel attack, diverge on Hamas", [url](#); The Soufan Centre. 2024. Accelerating Hate: The Impact of the Israel-Hamas War on The Terrorist Threat Landscape on the West, [url](#); The Soufan Centre. 2024. Accelerating Hate: The Impact of October 7 on Terrorism and Political Violence in the West, [url](#).
- 49 Center for terroranalyse. 2024: *Vurdering af Terrortruslen i Danmark*, s. 8, [url](#); ", The Institute for Strategic Dialogue. 2023: "Islamist groups unite around Israel attack, diverge on Hamas", [url](#). The Soufan Centre. 2024. Accelerating Hate: The Impact of the Israel-Hamas War on The Terrorist Threat Landscape on the West, [url](#); The Soufan Centre. 2024. Accelerating Hate: The Impact of October 7 on Terrorism and Political Violence in the West, [url](#).

- 50 The Institute for Strategic Dialogue. 2023: "Islamist groups unite around Israel attack, diverge on Hamas", [url](#); The Soufan Centre. 2024. Accelerating Hate: The Impact of the Israel-Hamas War on The Terrorist Threat Landscape on the West, [url](#); The Soufan Centre. 2024. Accelerating Hate: The Impact of October 7 on Terrorism and Political Violence in the West, [url](#).
- 51 Jacobsen, Sara Jul. 2020. *Kvindespecifik jihadpropaganda - Subjektspositioner, motiveringsnarrativer og mobiliseringspotentiale*, ph.d.-afhandling, Roskilde Universitet, s. 20ff, [url](#); Hamming, Tore. 2022. "Den danske jihadistiske bevægelse fra 2013-2021", i *Udfordringer relateret til salafisme og jihadi-salafisme i Danmark*, National Center for Forebyggelse af Ekstremisme, s. 83ff, [url](#). Hemmingsen, Ann-Sophie. 2010: The Attractions and Jihad, Ph.d.-afhandling, DIIS – Dansk Institut for Internationale Studier, 127f, [url](#). Se også Hemmingsen, Ann-Sophie, 2022. "Jihadi-Salafismens udvikling i Danmark fra 1980'erne til 2013" i *Udfordringer relateret til salafisme og jihadi-salafisme i Danmark*, National Center for Forebyggelse af Ekstremisme, [url](#).
- 52 Jacobsen, Sara Jul. 2020. *Kvindespecifik jihadpropaganda - Subjektspositioner, motiveringsnarrativer og mobiliseringspotentiale*, ph.d.-afhandling, Roskilde Universitet, s. 20ff, [url](#).
- 53 Hamming, Tore. 2022. "Den danske jihadistiske bevægelse fra 2013-2021", i *Udfordringer relateret til salafisme og jihadi-salafisme i Danmark*, National Center for Forebyggelse af Ekstremisme, s. 83ff, [url](#).
- 54 Tech Against Terrorism. 2023: "Going Mainstream: The Role of the Internet in Mainstreaming Extremist Ideas", [url](#); Ebner, Julia. 2023: *Going Mainstream: How extremists are taking over*, Bonnier Books Ltd; Tech Against Terrorism. 2023: "The Ethics of Content Moderation: Who Should Decide What We Say Online?", [url](#); Tech Against Terrorism. 2023: "Sanitising Extremism: 'Borderline content' and antisemitism online", [url](#).
- 55 Hamming, Tore. 2022. "Den danske jihadistiske bevægelse fra 2013-2021", i *Udfordringer relateret til salafisme og jihadi-salafisme i Danmark*, National Center for Forebyggelse af Ekstremisme, s. 83ff, [url](#); Hemmingsen, Ann-Sophie. 2022. "Jihadi-Salafismens udvikling i Danmark fra 1980'erne til 2013" i *Udfordringer relateret til salafisme og jihadi-salafisme i Danmark*, National Center for Forebyggelse af Ekstremisme, 72ff, [url](#). Se også Jacobsen, Sara Jul. 2022: "Fra væbnet kamp til værdikamp: Dansk salafi-propaganda i et 10 års perspektiv", Nationalt Center for Forebyggelse af Ekstremisme, s. 7-13, [url](#).
- 56 Center for Dokumentation og Indsats mod Ekstremisme, 2020: " Danske højreekstremistiske miljøer under COVID-19", [url](#).
- 57 NOU, 2024: *Felles innsats mot ekstremisme: Bedre vilkår for det forebyggende arbeidet*, s. 98; 100ff, [url](#). Se også Center for Dokumentation og Indsats mod Ekstremisme, 2020, "Danske salafi-organisationer under COVID-19", [url](#).
- 58 NOU, 2024: *Felles innsats mot ekstremisme: Bedre vilkår for det forebyggende arbeidet*, s. 100ff, [url](#); Bjørge, Tore & Braddock, Kurt. 2022. "Anti-Government Extremism: A New Threat?", *Perspectives on Terrorism*, 16(6), s. 2-8, [url](#).
- 59 NOU, 2024: *Felles innsats mot ekstremisme: Bedre vilkår for det forebyggende arbeidet*, s. 100ff, [url](#); Bjørge, Tore & Braddock, Kurt. 2022. "Anti-Government Extremism: A New Threat?", *Perspectives on Terrorism*, 16(6), s. 2-8, [url](#).
- 60 Jacobsen, Sara Jul. 2020: *Kvindespecifik jihadpropaganda - Subjektspositioner, motiveringsnarrativer og mobiliseringspotentiale*. Ph.d.-afhandling, Roskilde Universitet, [url](#); Saltman, Erin Marie & Winter, Charlie. 2014: "Islamic State: The Changing Face of Modern Jihadism." London: Quilliam; Winter, Charlie. 2015: *The Virtual 'Caliphate': Understanding Islamic State's Propaganda Strategy*. Quilliam Foundation; Winter, Charlie & Margolin, Devorah. 2017: "The Mujahidat dilemma: Female Combatants and the Islamic State" *CTSENTINEL* 10: 23-29, [url](#).
- 61 Rose, Hannah. 2021. *Pandemic Hate: COVID-related Antisemitism and Islamophobia, and the Role of Social Media*, [url](#), s. 9-17; Center for Dokumentation og Indsats mod Ekstremisme. 2023: "Kortlægning af international forskning i antisemitisme", [url](#);
- 62 Center for Dokumentation og Indsats mod Ekstremisme. 2024: Antisemitisme i gamingmiljøer, [url](#).
- 63 Rose, Hannah. 2021. *Pandemic Hate: COVID-related Antisemitism and Islamophobia, and the Role of Social Media*, [url](#), s. 9-17. Se også Jødisk Informationscenter, *Online antisemitisme i den offentlige debat på Facebook*, 2023, [url](#); for nærmere om normalisering af antisemitisme særligt gennem sociale medier se Center for Dokumentation og Indsats mod Ekstremismes rapport "Kortlægning af international forskning i antisemitisme", 2023, [url](#).
- 64 Center for Dokumentation og Indsats mod Ekstremisme. 2023: "Kortlægning af international forskning i antisemitisme", [url](#); Petersen, Kit Stender & Peters, Rikke. 2020: Kortlægning af viden om forebyggelse af ekstremisme online blandt børn og unge, 19ff, [url](#); Thorup, Mikkel, Brockhoff, Maria, & Peters, Rikke. 2018: *Den skjulte sandhed: konspirationsteorier, magt og konflikt*. Klim, [url](#); Ebbrecht, Christopher. 2024. Konspirationsteorier og voldelig radikaliserings. *Økonomi & Politik*, 97 (2), 34-45, [url](#).
- 65 ISD. 2021. "The Rise of Antisemitism Online During the Pandemic", [url](#); Gunz & Schaller. 2022: 'Antisemitic Narratives on YouTube and Telegram as Part of Conspiracy Beliefs about COVID-19'; i: *Ansemism on Social Media*. Routledge, s. 129-150; Kaati, Lisa et al. 2021: "Antisemitism in social media: conspiracies, stereotypes, and holocaust denial", [url](#). Tech Against Terrorism, 2023: Sanitising Extremism: "Borderline Content" and Antisemitism Online, [url](#).

- 66 Tech Against Terrorism, 2023: Sanitising Extremism: "Borderline Content" and Antisemitism Online, [url](#); Tech Against Terrorism. 2023: The Challenge of Hybrid Threats Online, [url](#). Center for Dokumentation og Indsats mod Ekstremisme. 2023: "Kortlægning af international forskning i antisemitisme", [url](#).
- 67 For mere viden om antisemitisme se Center for Dokumentation og Indsats mod Ekstremisme. 2023: "Kortlægning af international forskning i antisemitisme", [url](#); Center for Dokumentation og Indsats mod Ekstremisme. 2024: "Antisemitisme i gamingmiljøer", [url](#); Center for Dokumentation og Indsats mod Ekstremisme. 2024: "Antisemitisme i højreekstreme miljøer", [url](#).
- 68 Tech Against Terrorism, 2023: "Going Mainstream: The Role of the Internet in Mainstreaming Extremist Ideas", [url](#).
- 69 ISD. 2023; "Rise in antisemitism on both mainstream and fringe social media platforms following Hamas' terrorist attack", [url](#); NOU, 2024: *Felles innsats mot ekstremisme: Bedre vilkår for det forebyggende arbeidet*, 135, [url](#).
- 70 Tech Against Terrorism. 2023: "Going Mainstream: The Role of the Internet in Mainstreaming Extremist Ideas", [url](#); Tech Against Terrorism. 2023: Sanitising Extremism: "Borderline Content" and Antisemitism Online, [url](#); Tech Against Terrorism. 2023: The Challenge of Hybrid Threats Online, [url](#).
- 71 Tech Against Terrorism. 2023: "Gaming & Extremism: Identity Fusion", [url](#); Tech Against Terrorism. 2023: "Going Mainstream: The Role of the Internet in Mainstreaming Extremist Ideas", [url](#); Ebner, Julia. 2023: Going Mainstream: How extremists are taking over, Bonnier Books Ltd.
- 72 Tech Against Terrorism. 2023: "Gaming & Extremism: Identity Fusion", [url](#).
- 73 Tech Against Terrorism. 2023: "Going Mainstream: The Role of the Internet in Mainstreaming Extremist Ideas", [url](#); Tech Against Terrorism, 2023: "Gaming & Extremism: Identity Fusion", [url](#). Se også Center for Dokumentation og Indsats mod Ekstremisme. 2024: Antisemitisme i gamingmiljøer, [url](#).
- 74 Larsen, Malik & Ranstorp, Magnus. 2022: "Fem politikredses bekymringer for radikaliserings relateret til militant islamisme", i *Udfordringer relateret til salafisme og jihadi-salafisme i Danmark*, National Center for Forebyggelse af Ekstremisme, s. 110ff, [url](#); Petersen, Kit Stender & Peters, Rikke. 2020: Kortlægning af viden om forebyggelse af ekstremisme online blandt børn og unge, [url](#).
- 75 Ebbrecht, Christopher & Peters, Rikke. 2024: "Radikale digitale liv - mekanismer i onlineradikalisering og perspektiver på forebyggelse". Psyke & Logos, 44 (2), 143-169, [url](#).
- 76 Tech Against Terrorism. 2023: "Going Mainstream: The Role of the Internet in Mainstreaming Extremist Ideas", [url](#); Tech Against Terrorism. 2024: HOPE Not Hate: Insights from Inside the Far-Right, [url](#); Tech Against Terrorism. 2023: Sanitising Extremism: "Borderline Content" and Antisemitism Online, [url](#).
- 77 Rose, Hannah. 2021: *Pandemic Hate: COVID-related Antisemitism and Islamophobia, and the Role of Social Media*, [url](#), s. 9-17. Se også Jødisk Informationscenter, *Online antisemitisme i den offentlige debat på Facebook, 2023*, [url](#); For nærmere om normalisering af antisemitisme særligt gennem sociale medier se Center for Dokumentation og Indsats mod Ekstremismes rapport "Kortlægning af international forskning i antisemitisme", 2023, [url](#).
- 78 Hegghammer, Thomas. 2017: *Jihadi Culture*. Cambridge. Cambridge University Press; Ahmed, Sara. 2004. *The Cultural Politics of Emotion*. Edinburgh: Edinburgh University Press.
- 79 Se også danske mediers dækning heraf, for eksempel Jyllands Postens "Krigen mellem Israel og Hamas har massiv indflydelse på børn: »De er optaget af de gode og de onde«", (11.07.24), [url](#).
- 80 Ramsden, Pam. 2017: "Vicarious trauma, PTSD and social media: Does watching graphic videos cause trauma?", *Journal of Depression and Anxiety*, [url](#); Hansen, Bertel et al. 2016: "Increased Incidence Rate of Trauma- and Stressor-Related Disorders in Denmark After the September 11", *American Journal of Epidemiology*, 184 (7): 494-500, [url](#); Abdalla, Salma et al. 2021: "Media Exposure and the Risk of Post-Traumatic Stress Disorder Following a Mass traumatic Event: An In-silico Experiment." *Front Psychiatry*, [url](#).
- 81 Gill, Paul et al. 2017: "Terrorist use of the internet by the numbers – Quantifying behaviors, patterns, and processes", *Criminology & Public Policy*, vol. 16.1, s. 99-117; NOU, 2024: *Felles innsats mot ekstremisme: Bedre vilkår for det forebyggende arbeidet*, [url](#).
- 82 Ebbrecht, Christopher & Peters, Rikke. 2024: "Radikale digitale liv - mekanismer i onlineradikalisering og perspektiver på forebyggelse". Psyke & Logos, 44 (2), 143-169, [url](#); Lindekilde, Lasse, Malthaner, Stefan & O'Connor, Francis. 2019: "Peripheral and embedded: Relational patterns of lone-actor terrorist radicalization. Dynamics of Asymmetric Conflict", *Pathways toward Terrorism and Genocide*, 12(1), 20-41, [url](#). Se også Peters, Rikke & Petersen, Kit. 2022: "Børn og unges online fællesskaber på kanten. Forebyggelse gennem den gode dialog". *Ceprastriben*, 30, 54-65, [url](#); Se også Petersen, Kit Stender & Peters, Rikke. 2020: Kortlægning af viden om forebyggelse af ekstremisme online blandt børn og unge, 19ff, [url](#).
- 83 Ebbrecht, Christopher & Peters, Rikke. 2024: "Radikale digitale liv - mekanismer i onlineradikalisering og perspektiver på forebyggelse". Psyke & Logos, 44 (2), 143-169, [url](#).

**Center for Dokumentation
og Indsats mod Ekstremisme**